

Ilmestyskirja 21

Ilm. 17:12-18:13

Olemme tässä Alusta alkaen -ohjelmassa selittämässä Ilmestyskirjaa. Viime kerralla pääsimme luvun 17 puoleenväliin. Siinä enkeli kertoi Johannekselle, mitä näyissä esiintynyt peto ja sen selässä istunut portto oikein tarkoittivat. Kävi ilmi, että ne tarkoittivat Rooman valtakuntaa; toisaalta laajemmin ajateltuna ne tarkoittavat jumalanvastaista maailmaa, joka tyrkyttää Kristuksen tilalle epäjumalien palvontaa.

Nyt jatkamme luvun 17 jakeesta 12. Edelleen on kyse sen selittämisestä, että portto on Rooma.

”Kymmenen sarvea, jotka näit, tarkoittavat kymmentä kuningasta, jotka eivät ole vielä nousseet valtaan mutta saavat myöhemmin kuninkuuden yhdessä pedon kanssa, kuitenkin vain hetkeksi aikaa. Yksissä tuumin he antavat valtansa ja voimansa pedon palvelukseen.

Nuo kaikki käyvät taisteluun Karitsaa vastaan, mutta Karitsa voittaa heidät, sillä hän on herrojen Herra ja kuninkaiden Kuningas. Hänen kanssaan saavat voiton hänen uskollisensa, kaikki kutsutut ja valitut.”

Vielä enkeli sanoi: ”Vedet, jotka näit, ne, joiden äärellä portto asuu, ovat kansoja, joukkoja, maita ja kieliä. Näkemäsi kymmenen sarvea ja peto vihastuvat porttoon ja repivät hänet paljaaksi ja alastomaksi, syövät hänen lihansa ja polttavat hänet tuhkaksi. Jumala näet panee heidät toimimaan oman suunnitelmansa mukaisesti. Siksi he myös yksissä tuumin antavat kuninkaanvaltansa pedolle siihen saakka kun Jumalan sanat toteutuvat.

Nainen, jonka näit, on se suuri kaupunki, joka hallitsee maan kaikkia hallitsijoita.» (Il. 17:12-18)

”Nainen, jonka näit, on se suuri kaupunki, joka hallitsee maan kaikkia hallitsijoita.” Kyse on siis tosiaan Rooman kaupungista. Enkelin mainitsemat ”kymmenen kuningasta” tarkoittanevat Rooman kanssa liittoutuneiden maiden kuninkaita. Aluksi ne ovat Rooman puolella, mutta kääntyvät jossain vaiheessa sitä vastaan. Ne repivät tuon Rooma -naisen eli ”portton” paljaaksi, syövät pedon kanssa hänen lihansa ja polttavat hänet tuhkaksi.

Tässä on selvästi takana myös kauhukuva ja muistuma keisari Nerosta. Hänhän terrorisoi Roomaa hulluuksillaan, poltatti sen tuhkaksi voidakseen rakentaa uuden, ja sälytti syyn siitä 2222krisittyjen niskaan voidakseen vainota heitä.

Keitä nuo kymmenen kuningasta ovat? Ilmeisesti kyse on jälleen symbolisesta luvusta. Kymmenen tarkoittaa kokonaisuutta. Eli kaikki maailman keskeiset vallat kääntyvät jossain mielessä Kristusta vastaan. Tai sitten voi olla kyse niistä ”idän kuninkaista”, jotka käyvät Harmageddonissa suuren ratkaisutaistelun Kristusta vastaan ja häviävät sen.

Minä en ainakaan osaa tuon tarkemmin sanoa, mihin nuo ennustukset viittaavat. Mutta sen voi sanoa, että kaikkina aikoina pätee se, että Kristus on herrojen Herra ja kuninkaiden Kuningas. Se on pidettävä mielessä aina. Hänen kanssaan saavat voiton ne, jotka pysyvät hänelle uskollisina. Inhimillisesti katsoen se voi näyttää aluksi kurjalta kuolemalta, jopa polttoroviolla tai arenalla leijonien repimänä. Mutta loppujen lopuksi sellainenkin on voitto, jos kristitty pysyy Kristuksessa. Se tulee konkreettisesti näkyville maailman lopussa.

Kukistunut on Babylon!

Seuraavaksi Ilmestyskirja alkaa jälleen kuvata ”Babylonin” tuhoa. Babylon tarkoittaa tässä kaikkea Jumalan vastaista valtaa. Sen kuvassa on piirteitä Vanhan testamentin kuvauksista Niiniven, Babylonin ja Tyyroksen kaupungeista sekä tietenkin piirteitä Rooman kaupungista ja valtakunnasta. Yleisesti ottaen ”Babylon” tarkoittaa Jumalan vastaista maailman menoa.

Tämän jälkeen näin taas yhden enkelin tulevan alas taivaasta. Hänellä oli suuri valta, ja hänen kirkkautensa valaisi koko maan. Hän huusi kovalla äänellä: ”Kukistunut, kukistunut on suuri Babylon! Siitä on tullut pahojen henkien tyyssija ja kaikkien saastaisten henkien ja kaikkien saastaisten ja inhottavien lintujen pesäpaikka. Sen porton viiniä, vihan viiniä, ovat kaikki kansat juoneet, kaikki maailman kuninkaikat ovat irstailleet hänen kanssaan, ja kaikki maailman kauppaneijat ovat rikastuneet hänen vauraudestaan ja ylellisestä elämästään.” (Ilm. 18:1-3).

Taustalla on Jesajan kuvaus Babylonin tuhosta:

Ja hän huusi: ”Kaatunut, kaatunut on Babylon, kaikki sen jumalien patsaat ovat murskana maassa!” (Jes. 21:9)

Niin käy Babylonin, kuningaskuntien kruunun, kaldealaisten ylpeyden ja ihmeen, kuten kävi Sodomian ja Gomorran, jotka Jumala pyyhkäisi pois. Koskaan siellä ei asuta, se jää autioksi polvesta polveen. Ei arabi pystytä sinne teltaansa, ei yksikään paimen lepuuta siellä laumaansa. Vain aavikon eläimet siellä lepäilevät, huuhkajat pesivät huoneissa, strutsit ovat asettuneet taloksi ja villivuohet hyppelevät talojen välissä. Sakaalit ulvovat sen palatseissa, huvilinnoissa kuuluu hyeenan nauru. (Jes. 13:19-22)

Babylonista tulee kiviröykkiö, sakaalien olinpaikka, niin autio, että kaikki sitä kavahtavat. Kukaan ei jää sinne asumaan (Jer. 51:37).

Ilmestyskirjan kirjoittamisen aikaan Babylonin kaupunki oli tietenkin jo ollut tuhottuna monta sataa vuotta. Näinollen on ilmeistä, että kyse on vertauskuvasta, joka tarkoittaa kaikkea Jumalan vastaista maailman menoa. Rooman valtakuntakin on jo aikaa sitten tuhoutunut. Mutta siitä huolimatta Jumalan vastaisuus on edelleen voimissaan. Mutta se tulee kerran tuhoutumaan, kun Kristus saapuu takaisin ja tuomiopäivä koittaa.

Rikkauden, vallan ja jumalattomuuden houkutus

Mikä on perusteena ”Babylonin” eli jumalanvastaisen maailmanvallan tuomioon?”

- 1) Sen ”porton viiniä” eli ”vihan viiniä” ovat kaikki kansat juoneet. Tämä viittaa varmaankin siihen, että jumalanvastainen maailmanvalta saa juotettua ihmiset ikäänkuin humalaan, seuraamaan itseään järjettömällä tavalla ja tekemään Jumalan vihan päälle vetäviä tekoja.
- 2) ”Maailman kuninkaat ovat irstailleet sen kanssa”. Se tarkoittaa, että jumalanvastainen maailmanvalta sitoo eri maiden hallitsevan luokan itseensä, sillä se tarjoaa niille itselleen valtaa ja muita etuja. Näin tapahtui Rooman valtakunnassa, ja näin tapahtuu edelleen.
- 3) ”Kaikki maailman kauppamiehet ovat rikastuneet hänen vauraudestaan ja ylellisestä elämästään.” Se tarkoittaa, että jumalanvastainen kulttuuri kykenee houkuttelemaan ihmisiä, koska se luo vaurautta.

Suurin osa ihmisistä ei tällaisen menon vahingollisuutta tajua, mutta kristittyjen pitäisi tajuta. Näin siksi, että Ilmestyskirjan mukaan taivaasta kuului tällainen ääni:

Minä kuulin taivaasta toisenkin äänen, joka sanoi: ”Lähtekää pois, jättäkää hänet, te, jotka olette minun kansani, ettette joutuisi ottamaan osaa hänen synteihinsä ettekä jäisi alttiiksi niille vitsauksille, joilla häntä lyödään. Hänen syntiensä röykkiö ulottuu jo taivaaseen asti, eikä Jumala unohda hänen pahoja tekojaan. Tehkää hänelle niin kuin hän on tehnyt muille, maksakaa kaksin verroin hänen teoistaan. Siihen maljaan, johon hän on toisille juomansa sekoittanut, sekoittakaa häntä itseään varten kahta katkerampi juoma.

Minkä hän on mainetta ja rikkautta ahnehtinut, saman verran antakaa hänelle tuskaa ja murhetta. Hän vakuuttelee yhä itselleen: ’Minä olen kuningatar ja istun valtaistuimella. Leski en ole, surua en ikinä koe.’ Sen tähden häneen iskevät yhtenä ja samana päivänä kaikki hänelle langetetut vitsaukset, rutto, murhe ja nälkä, ja hänet poltetaan tuhkaksi. Väkevä on Herra Jumala, joka hänet on tuominut! ” (Ilm. 18:4-8)

Kristittyjä kehoitetaan erottautumaan ”Babylonin” arroganssista ja rikkauden palvonnasta. Sellaisen seuraaminen ei tosiasiaa tuo ihmiselle hyvää vaan Jumalan vihan. Babylon ei sitä

kuitenkaan tajua, vaan kuvittelee ylpeänä ja itseriittoisena pärjäävänsä ja kestävänsä ikuisesti: ”Leski en ole, surua en ikinä koe.”

Tässä yhteydessä on jälleen syytä lainata Jukka Norvannon kommentaaria:

Babylonin tärkeimpiä tunnusmerkkejä on ollut Raamatun alkulehdiltä saakka ihmisen korottaminen kaiken keskipisteeksi. Elätkö siis itsekkin sillä tavalla? Pidätkö itseäni kaiken keskuksena, ja arvioin itseni perusteella, mikä on hyvää tai pahaa? Minun on kovin helppoa nostaa oma itseni Jumalan rinnalle ja hänen yläpuolelleenkin. Näin kutsu lähteä Babylonista on kutsua tehdä tiliä elämästämme Jumalan sanan äärellä, sillä Babylonia emme pääse pakoon muuttamalla paikkakuntaa tai edes kokonaista maata. Babylonin henki elää omassa itsessämme, ja se näkyy kaikenlaisena jumalavastaisuutena. Siksi Raamattu kehottaa meitä tunnustamaan syntimme ja hylkäämään sen. Sitä taistelua omaa itseämme vastaan kestääkkin loppuun asti. (s. 145)

Babylonin vaurauden tuho

Seuraavaksi Ilmestyskirja keskittyy tarkemmin ”Babyloniin” kaupankäynnin ja vaurastumisen ja kulutuksen näkökulmasta.

Maailman kuninkaat, jotka ovat hänen kanssaan irstailleet ja mässäilleet, itkevät ja valittavat häntä, kun näkevät savun nousevan hänen roviostaan. He seisovat loitolla, kauhuissaan siitä, miten häntä pönnätään. He sanovat: ” Voi sinua, suuri kaupunki! Voi sinua, Babylon, mahtava kaupunki: hetkessä tuli sinun tuomiosi.

Maailman kauppamiehet itkevät ja surevat häntä, sillä enää ei kukaan osta heidän tavaroitaan: ei kultaa, hopeaa, jalokiviä eikä helmiä, ei pellavakangasta, ei purppurakangasta, ei silkkiä eikä helakanpunaisia kankaita, ei tuoksuvaan tuijapuuta, ei norsunluusta eikä jalopuusta tehtyjä esineitä, ei pronssi-, rauta- eikä marmoritöitä, ei kanelia eikä muita mausteita, ei suitsukkeita, ei hajuvoiteita eikä suitsutuspihkaa, ei viiniä eikä öljyä, ei hienoja jauhoja eikä viljaa, ei nautakarjaa, ei lampaita, ei hevosia eikä vaunuja, ei orjia, ihmisiä ruumiineen ja sieluineen (Ilm. 18: 9-13).

Eli Jumalan vastainen maailmanmeno ja markkinoiden palvonta jumalana saa siis todellakin aikaan rikastumista. Siksi sen romahtaminen surettaa kansojen johtajia ja kauppamiehiä.

Tuossa kuvatut tavarat ilmentävät hyvin tuon ajan Rooman rikkautta ja luksus –elämää. Sitä vastaan nousitiin jopa Roomassa itsessään, päiviteltiin rikastumisen ja ahneuden turmelevaa vaikutusta ja kaivattiin Rooman alkuaikojen yksinkertaisen hyveellistä elämäntapaa.

Viimeisenä kauppatavarana mainitaan se, että kaupiteltiin myös orjia: ihmisiä ruumiineen ja sieluineen. Rooman valta ja talous perustuivatkin orjiin. Samoin oli kyllä antiikissa yleisemminkin, vaikkapa aiemmin kreikkalaisen kulttuurin huippuaikana. Tuolloin orjaa ei pidetty ihmisenä. Esimerkiksi filosofi Aristoteleen mukaan jotkut ihmiset syntyivät luonnostaan orjiksi. He eivät olleet oikeastaan ihmisiä, vaan ”eläviä työkaluja”. Orjan käyttämistä esimerkiksi seksileluna ei paremmisakaan piireissä paheksittu sen kummemmin kuin liiallista pikkuleipien syöntiä. Kumpikaan ei ollut hyveellistä, mutta ei sen vuoksi, että siinä halveksittiin ihmisarvoa, vaan siksi, että isäntä antautui himoilleen. Joitain orjia pakotettiin tappamaan toisiaan näytösotteluissa gladiaattoreina. Se oli suurten roomalaisten kansanjoukkojen, niin ylhäisten kuin alhaisten huvia. Vähän kuin SaPkon peliä olisi mennyt katsomaan. Gladiaattori oli toki taloudellisesti arvokkaampi kuin kumilätkä, jota jääkiekkoottelussa piestään, mutta ei ihmisarvoltaan paljoa kummoisempi.

Ilmestyskirjan vastaanottajat eli Vähä-Aasian kristillisten seurakuntien jäsenet elivät paikoissa, joista monet olivat roomalaisen orjakaupan keskuksia. Efeso oli orjakaupan tärkein keskus, Tyatirasta on löydetty piirtokirjoitua, jossa ylistetään erästä orjakauppiasta siitä, että hän oli järjestänyt keisaria ylistäviä juhlia, Sardiksen orjakauppiaille oli läheiset suhteet Rooman bisnesmaailmaan.

Ilmestyskirjan mukaan orjakauppa ei ole mitään ”elävien työkalujen” myyntiä. Siinä myydään ihmisiä, joilla on ruumis ja sielu. Kristuksen verellään vapaaksi lunastamia ihmisiä! Heitä myydään edelleen, vaikkapa prostituoiduiksi tai kotiapulais-orjiksi.

Kun tämä kaikki pidetään mielessä, voi sanoa, että teologisesti tässäkin Ilmestyskirjan tuomionjulistuksessa on kyse siitä, että Jumalan viha tulee kerran tuhoamaan ne, jotka tuhoavat Jumalan hyvää luomakuntaa. Tästä on puhuttu aiemmin, luvussa 11:

On tullut aika tuhota ne, jotka tuhoavat maata (Ilm. 11:8).